

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa

w Szkole Podstawowej nr 42 we Wrocławiu

WERSJA SKRÓCONA

Cel: zapewnienie uczniom naszej szkoły nauki oraz rozwoju w atmosferze poszanowania, akceptacji i bezpieczeństwa. Pracownicy naszej szkoły, a także stażyści, praktykanci oraz wolontariusze w trakcie pracy będą kierować się interesem dziecka oraz działać dla jego dobra w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych, obowiązujących w placówce oraz swoich kompetencji.

ROZDZIAŁ 1: OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. **Polityka** – działania na rzecz ochrony dzieci w placówce. Dokument regulujący kwestie ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
2. **Krzywdzenie dziecka** – to każde zachowanie względem dziecka , które stanowi czyn zabroniony lub czyn karalny na szkodę dziecka, przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki. Krzywdzeniem jest również zaniedbanie(zamierzone i niezamierzone),działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.
3. **Konflikt rówieśniczy** – niezgodność poglądów, interesów, sprzeczka lub zatarg pomiędzy dziećmi lub młodzieżą, będący naturalną częścią rozwoju społeczno-emocjonalnego, który może wynikać z różnic osobowości , oczekiwań, nieporozumienia czy przenoszenia problemów z sieci do realu.
4. **Przemoc rówieśnicza** – to różne formy intencjonalnych zachowań mające na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy. Ma ona charakter systematyczny, a ofiara jest słabsza od sprawcy lub grupy sprawców. Obejmuje ona m. in. :
 - a) przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie,
 - b) wykluczanie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż,
 - c) pobicie, kopanie, popychanie, szturchanie, szarpanie,
 - d) niszczenie przedmiotów, kradzieże,
 - e) złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpisy w serwisach społecznościowych, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających osobę,
 - f) dotykanie intymnych części ciała, zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika.
5. **Przemoc fizyczna** – Jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
6. **Przemoc psychiczna** – Jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:

- a) niedostępność emocjonalną,
 - b) zaniedbywanie emocjonalne,
 - c) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
 - d) nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
 - e) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka,
 - f) niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,
 - g) nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja,
 - h) sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.
7. **Wykorzystywanie seksualne**- Jest to angażowanie dziecka przez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, *grooming* - strategie nieseksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych dzieci, jak i opiekunów tych dzieci, mogących paść ofiarą wyzysku.
8. **Zaniedbywanie** – brak zaspokojenia podstawowych potrzeb dziecka, zarówno fizycznych (itp. właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja), jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, doświadczenie miłości, troski itp.).
9. **Pracownik Szkoły** – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, mianowania, powołania lub umowy cywilno-prawnej.
10. **Dyrektor** – osoba zarządzająca jednostką systemu oświaty, która jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły, przewodniczącym rady

pedagogicznej, spełniająca wymagania określone przepisami prawa powszechnie obowiązującego i posiadająca kompetencje tam określone. Dyrektor sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą uczącą się w szkole.

11. **Osoby z zewnątrz** – pracownicy firm i instytucji współpracujących ze szkołą, wolontariusze, pracownicy kuchni, pielęgniarka szkolna.
12. **Student** – osoba odbywająca w szkole praktykę zawodową.
13. **Dziecko** – każda osoba do ukończenia 18 roku życia, przyjęta do szkoły w toku postępowania rekrutacyjnego, uczącą się w szkole.
14. **Opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu.
15. **Osoba odpowiedzialna za Internet** – wyznaczona przez dyrektora szkoły osoba, sprawująca nadzór nad korzystaniem z Internetu na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
16. **Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci** – wyznaczony przez dyrektora placówki pracownik sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci w szkole: pedagog szkolny.
17. **Dane osobowe dziecka** – każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.
18. **Zespół wychowawczy** – zespół powołany przez dyrektora szkoły w przypadkach podejrzenia krzywdzenia dziecka składający się z min; pedagoga szkolnego, wicedyrektora szkoły, wychowawcy klasy oraz innych osób, których dotyczy dany problem.
19. **Rejestr interwencji** - dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający:
 - a) Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej,
 - b) Osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie(opiekun dziecka, pracownik, inne dziecko, inna osoba),
 - c) Rodzaj podjętej interwencji,
 - d) Datę interwencji,
 - e) Dokumenty wytworzone,
 - f) Podczas interwencji.

ROZDZIAŁ 2: ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM A PERSONELEM SZKOŁY

1. Komunikacja z dziećmi

- a) W komunikacji z dziećmi zachowujemy cierpliwość i szacunek.
- b) Słuchamy uważnie dzieci i udzielamy im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- c) Nie zawstydzamy, nie upokarzamy, nie lekceważymy i nie obrażamy dziecka.
- d) Nie ujawniamy informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- e) Szanujemy prawo dziecka do prywatności.
- f) Nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny.
- g) Jeżeli uczeń czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć pracownikowi szkoły lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła placówka) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

2. Działania z dziećmi

- a) Doceniamy i szanujemy wkład dzieci w podejmowane działania, aktywujemy je i angażujemy i traktuj równo.
- b) Relacje z uczniem są zgodne z kodeksem etycznym.

3. Kontakty poza godzinami pracy

- a) Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- b) Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

ROZDZIAŁ 3: ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZNIÓW

- 1. W przypadku ujawnienia sytuacji, w której skrzywdzone jest dziecko, nauczyciel lub inny pracownik szkoły zobowiązany jest o zgłoszenia tego faktu wychowawcy lub pedagogowi szkolnemu.

2. Wychowawca /pedagog i psycholog szkolony przeprowadza, z osobą powiadamiającą, wywiad w celu ustalenia jak największej ilości faktów.
3. Wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym przeprowadzają z uczniem skrzywdzonym rozmowę, udzielając mu doraźnego wsparcia.
4. Wychowawca i pedagog monitorują sytuację ucznia (ofiary), sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

ROZDZIAŁ 4: ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA UCZNIA PRZEZ PRACOWNIKA, OSOBĘ TRZECIĄ, INNEGO UCZNIA LUB OPIEKUNA

1. Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania

o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie podejmuje działania zgodnie z obowiązującą procedurą.

2. Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej i opracowuje działania naprawcze.

3. Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo ucznia. Powinien powiadomić dyrekcję oraz porozmawiać z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego. Jeśli sytuacja ucznia się nie poprawi, zobowiązany jest zawiadomić ośrodek pomocy społecznej.

4. W przypadku gdy pracownik szkoły dopuścił się wobec dziecka krzywdzenia niebędącego przestępstwem (np. krzyk, wykluczanie, poniżanie), osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji powinna zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzewaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć wdrożenie właściwych procedur dyscyplinarnych w tym rozwiązanie stosunku prawnego.

ROZDZIAŁ 5: ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

1. Telefon komórkowy/smartwatch/tablet (lub każde urządzenie elektroniczne) jest własnością rodzica/opiekuna prawnego, który odpowiada za czas i sposób użytkowania go przez dziecko, nie naruszający wewnętrznych ustaleń szkoły.
2. Za treści udostępniane w telefonie komórkowym i innych urządzeniach elektronicznych na terenie szkoły odpowiada rodzic/opiekun prawny.
3. Na zajęciach dydaktyczno-wychowawczych i zajęciach pozalekcyjnych telefon komórkowy/smartwatch musi być wyłączony. W klasach IV-VIII uczeń powinien dodatkowo odłożyć telefon komórkowy w miejsce wyznaczone przez nauczyciela. Wyjątkiem jest zgoda nauczyciela na korzystanie z urządzeń elektronicznych do celów edukacyjnych.
4. Na przerwach lekcyjnych uczniowie mogą korzystać z telefonów. Treści przeglądane nie mogą zawierać elementów niedozwolonych.
5. W czasie zajęć szkolnych (poza przerwami) obowiązuje zakaz odbierania rozmów telefonicznych (w tym ze smartwatcha), sms-ów, gdyż nie są to czynności związane z omawianymi treściami.
W szczególnych wypadkach wymagana jest zgoda nauczyciela.
6. W przypadku przeglądania treści niedozwolonych, grania w gry zawierające przemoc, a także w przypadku nagrywania i robienia zdjęć osobom, które nie wyraziły na to zgody, nauczyciel poleca uczniowi wyłączyć telefon i odłożyć w wyznaczone miejsce. Dotyczy to zarówno przerw jak i zajęć lekcyjnych. Nauczyciel powiadamia o tym fakcie opiekuna prawnego.
7. W przypadku, gdy uczeń uchylił się od obowiązku wykonania polecenia, nauczyciel odnotowuje niewłaściwie zachowanie ucznia zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.
8. W szkole prowadzone są działania profilaktyczne/edukacyjne (warsztaty, pogadanki, lekcje wychowawcze) i wzmacniające umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu.
9. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej na terenie szkoły cyberprzemocy pracownicy niezwłocznie reagują:

- 1) Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga.
- 2) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z poszkodowanym udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków. Wychowawca i pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
- 3) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem informuje o zdarzeniu rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego oraz sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni).
- 4) W przypadku braku współpracy ze strony rodziców małoletniego podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, koordynator i dyrektor po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców powiadamiają (jeżeli zachodzi taka konieczność) właściwe instytucje i organy: pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny.
- 5) Jeżeli sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, wychowawca postępuje zgodnie z zasadami oceny negatywnego zachowania zawartymi w PZO.
- 6) W innych przypadkach pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję.
- 7) Ze zdarzenia sporządzana jest notatka przechowywana w dokumentacji pedagoga. Wychowawca i pedagog monitorują sytuację poszkodowanego ucznia, sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

ROZDZIAŁ 6: ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNIICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU SZKOŁY DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Szkoły nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

ROZDZIAŁ 7: SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego szkoła posiada wiedzę, zostaje odnotowany w księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu.
2. Księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu nadaje się kategorię archiwalną zgodnie z przepisami odrębnymi.
3. Księga zdarzeń znajduje się w gabinecie pedagoga szkolnego.
4. Każdorazowy wpis do księgi zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich.

ROZDZIAŁ 8: ZAPISY KOŃCOWE

1. „Standardy Ochrony Małoletnich – *polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i zapewnienia im bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej nr 42 we Wrocławiu*” wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia (zarządzenie nr 9/2025/2026 z dnia 09.01.2026 r.)
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich opiekunów poprzez zamieszczenie na TEAMSACH, stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.